

Nr 45.

Ankom till riksdagens kansli den 27 oktober 1941 kl. 6 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 16 kap. 10 § och 30 kap. 11 § rättegångsbalken, m. m.

Genom en den 24 oktober 1941 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 315, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bifogade, i statsrådet och lagrådet förda protokoll föreslagit riksdagen att antaga följande vid propositionen fogade förslag till

1) Lag

om ändrad lydelse av 16 kap. 10 § och 30 kap. 11 § rättegångsbalken.

Härigenom förordnas, att 16 kap. 10 § och 30 kap. 11 § rättegångsbalken¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

16 KAP.

10 §.

Har underrätt genom beslut under rättegången dömt någon till utgivande av vite eller till ansvar för uteblivande eller annan förseelse i målet; eller ogillat yrkande om ansvar för förseelse, som nu är sagd, eller om ådömande av förelagt vite för uteblivande; eller utlåtut sig angående kvarstad, beslag, skingringsförbud eller därmed jämförlig åtgärd eller angående ersättning åt förundersökare jämlikt lagen angående villkorlig straffdom eller lagen innefattande bestämmelser om förfarandet i brottmål rörande vissa minderåriga eller åt vittne eller annan, som kallats att meddela upplysning i målet, eller åt någon, som förordnats att biträda part i rättegången eller att i visst mål eller ärende biträda såsom tolk; eller skilt fullmäktig från fullmäktigskapet: mot det beslut skall, i händelse av missnöje, särskild talan föras; och skall underrättelse härom i sammanhang med beslutet av rätten meddelas.

Vad i — — — partens klagan.

¹ Senaste lydelse se 1933: 183.

30 KAP.

11 §.

Har hovrätt meddelat utslag i dit fullföljd fråga, som i 16 kap. 10 § omförmäles, skall beträffande klagan över det utslag i tillämpliga delar gälla vad här ovan i 5 och 6 §§ är stadgat.

Hovrätts utslag — — — hovrätten fastställt.

Denna lag träder omedelbart i kraft.

2) L a g

om ändrad lydelse av 212 och 228 §§ utsökningslagen.

Härigenom förordnas, att 212 och 228 §§ utsökningslagen¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

212 §.

Har överexekutor genom särskilt beslut utlåtut sig över omständighet, som angår målets behandling; däröver må ej besvär anföras annorledes än i sammanhang med huvudsaken. Har före målets slutliga avgörande meddelats förordnande enligt 195 § 1 mom. eller 208 §, eller har yrkande, att åtgärd som i förstnämnda lagrum sägs skall beviljas utan uppskov, lämnats utan bifall, eller häves sådan åtgärd; vare ej part förment att föra särskild klagan. Tilltror part sig visa, att utsökningsmål av överexekutor onödigt uppehålls; äge då att däröver klaga.

228 §.

Då besvär — — — må vidtagas. Hovrätten äge ock omedelbart meddela förordnande enligt vad i 195 § 1 mom. sägs.

Denna lag träder omedelbart i kraft.

Propositionen avser ändrade bestämmelser rörande fullföljd av talan i ärenden angående kvarstad m. m.

I propositionen anför föredragande departementschefen, *statsrådet Westman*, följande:

Enligt 16 kap. 10 § rättegångsbalken må särskild talan föras mot underretts under rättegång meddelade beslut, varigenom förordnats om kvarstad, beslag, skingringsförbud eller därmed jämförlig åtgärd eller varigenom yrkande om hävande av sådan åtgärd ogillats. Det är däremot icke tillåtet att särskilt överklaga beslut, genom vilket underrätt ogillat yrkande om dylik åtgärd eller bifallit yrkande om hävande av sådan förut beviljad åtgärd. I

¹ Senaste lydelse av 212 § se 1925: 142, av 228 § se 1912: 211.

överensstämmelse härmed stadgas i 30 kap. 11 § rättegångsbalken att klagan ej är tillåten över hovrätts utslag, om hovrätten därigenom upphävt ett av underrätt meddelat beslut om kvarstad eller annan handräckning eller beslut varigenom underrätten ogillat yrkande om hävande av sådan åtgärd.

I 212 § utsökningslagen stadgas, att det icke är part förment att särskilt överklaga förordnande, som överexekutor före slutligt avgörande av utsökningsmål meddelar om kvarstad eller dylik handräckning. Detta stadgande torde få tolkas så, att talan icke kan föras särskilt mot beslut, varigenom överexekutor avslagit yrkande om interimistisk handräckningsåtgärd.

Processlagberedningen har i sitt förslag till rättegångsbalk i vissa hänseenden utvidgat möjligheten att fullfölja talan mot underrätts och hovrätts beslut under rättegången. Särskild talan skall sålunda enligt förslaget kunna föras mot beslut som innebär att yrkande om kvarstad, skingringsförbud eller dylik handräckningsåtgärd ogillas eller att dylik åtgärd häves. Beredningen har därvid åberopat den vikt det kan äga för part att omedelbart erhålla sådan åtgärd för säkerställande av sin rätt. Förslaget har i denna del efter granskning i lagrådet oförändrat upptagits i det förslag till rättegångsbalk, som av Kungl. Maj:t den 14 februari 1941 godkänts såsom grundval för beredningens fortsatta verksamhet.

Jag finner det angeläget, att förenämnda lagrum i rättegångsbalken och utsökningslagen omedelbart ändras i anslutning till vad processlagberedningen förordat. I samband härmed bör jämväl ett tillägg göras till 228 § utsökningslagen.

Lagrådet har lämnat förslagen utan erinran.

Utskottet har icke funnit något att erinra mot de framlagda förslagens sakliga innebörd. Med hänsyn till att ändring av 16 kap. 10 § rättegångsbalken blivit beslutad i samband med antagandet år 1939 av den nya lagen om villkorlig dom, vilken ändring dock ännu ej trätt i kraft, föreslår utskottet en komplettering av det nu framlagda förslaget till ändring i lagrummet. Utskottet får därför hemställa,

Utskottet.

- A) att riksdagen måtte — med förklaring att riksdagen funnit viss ändring böra vidtagas i det genom förevarande proposition framlagda förslaget till lag om ändrad lydelse av 16 kap. 10 § och 30 kap. 11 § rättegångsbalken — för sin del antaga följande förslag till

L a g

om ändrad lydelse av 16 kap. 10 § och 30 kap. 11 § rättegångsbalken.

Härigenom förordnas, att 16 kap. 10 § och 30 kap. 11 § rättegångsbalken¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

16 kap.

10 §.

Har underrätt genom beslut under rättegången dömt någon till utgivande av vite eller till ansvar för uteblivande eller annan förseelse i målet; eller ogil-

¹ Senaste lydelse av 16 kap. 10 § se 1939: 319, av 30 kap. 11 § se 1933: 183.

lat yrkande om ansvar för förseelse, som nu är sagd, eller om ådömande av förelagt vite för uteblivande; eller utlåtitt sig angående kvarstad, beslag, skingringsförbud eller därmed jämförlig åtgärd eller angående ersättning åt förundersökare eller läkare, som förordnats jämlikt lagen om särskild förundersökning i brottmål, eller åt vittne eller annan, som kallats att meddela upplysning i målet, eller åt någon, som förordnats att biträda part i rättegången eller att i visst mål eller ärende biträda såsom tolk; eller skilt fullmäktig från fullmäktigskapet: mot det beslut skall, i händelse av missnöje, särskild talan föras; och skall underrättelse härom i sammanhang med beslutet av rätten meddelas.

Vad i — — — partens klagan.

30 kap.

11 §.

Har hovrätt meddelat utslag i dit fullföljd fråga, som i 16 kap. 10 § omförmäles, skall beträffande klagan över det utslag i tillämpliga delar gälla vad här ovan i 5 och 6 §§ är stadgat.

Hovrätts utslag — — — hovrätten fastställt.

Denna lag träder omedelbart i kraft; dock att, intill dess lagen den 22 juni 1939 (nr 319) om ändrad lydelse av 16 kap. 10 § och 25 kap. 5 § rättegångsbalken träder i kraft, 16 kap. 10 § första stycket rättegångsbalken skall hava följande lydelse:

Har underrätt genom beslut under rättegången dömt någon till utgivande av vite eller till ansvar för uteblivande eller annan förseelse i målet; eller ogillat yrkande om ansvar för förseelse, som nu är sagd, eller om ådömande av förelagt vite för uteblivande; eller utlåtitt sig angående kvarstad, beslag, skingringsförbud eller därmed jämförlig åtgärd eller angående ersättning åt förundersökare jämlikt lagen angående villkorlig straffdom eller lagen innefattande bestämmelser om förfarandet i brottmål rörande vissa minderåriga eller åt vittne eller annan, som kallats att meddela upplysning i målet, eller åt någon, som förordnats att biträda part i rättegången eller att i visst mål eller ärende biträda såsom tolk; eller skilt fullmäktig från fullmäktigskapet: mot det beslut skall, i händelse av missnöje, särskild talan föras; och skall underrättelse härom i sammanhang med beslutet av rätten meddelas.

B) att det genom propositionen framlagda förslaget till lag om ändrad lydelse av 212 och 228 §§ utskökningslagen måtte av riksdagen antagas.

Stockholm den 27 oktober 1941.

På första lagutskottets vägnar:

K. SCHLYTER.

Vid detta ärendes behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Schlyter, Gärde, Branting, Eskhult, Theodor Magnusson, Caap, Ahlkvist* och *Sandström*;

från andra kammaren: herrar *Lindqvist, Ryberg, Olsson* i Mellerud, *Berg, Lindberg* i Stockholm, *Larsson* i Hede, *Landgren* och *Nilson* i Eskilstuna.
